

04-09-2015

Sag nr. 15/1481

Dokumentnr. 40404/15

Samarbejde om styrket regional vækst og udvikling i hele Danmark

Det fremgår af regeringsgrundlaget, at regeringen ønsker vækst og udvikling i alle dele af Danmark. Derfor vil regeringen udarbejde en samlet strategi for udviklingen uden for de største danske byer og i landdistrikterne.

Danske Regioner har taget imod erhvervs- og vækstministerens opfordring om at spille ind med forslag til regeringens arbejde med en samlet strategi for vækst og udvikling i hele Danmark.

Dette indspil bygger videre på de 10 forslag til styrket regional vækst og udvikling i hele Danmark, som Danske Regioner fremsendte til regeringen umiddelbart efter folketingsvalget.

Forslagene sætter fokus på, hvordan der kan skabes mere regional vækst og udvikling i hele Danmark, ved at stille løsningsforslag op for konkrete udfordringer. Forslagene omhandler områderne:

Vækst i hele Danmark

1. Styrk de danske erhvervsklynger i hele Danmark
2. Mere viden ind i virksomhederne
3. Turisme – unikke muligheder i hele landet

Kvalificeret arbejdskraft til virksomheder i alle dele af landet

4. Handlingsplan skal modvirke flaskehalse
5. Arbejdskraft til de offentlige byggerier

Dygtige unge i hele Danmark

6. Uddannelser tæt på de unge og tæt på virksomhederne
7. Praktikpladsgaranti til alle unge på erhvervsskolerne

Nemt at komme på arbejde – og komme på nettet

8. Effektiv pendling – også i yderområderne
9. Bedre regional togbetjening
10. Bredbånds- og mobildækning i hele landet

1. Styrk de danske erhvervsklynger i hele Danmark

Fra regeringsgrundlaget:

Regeringen vil forbedre det strategiske sigte for at fremme danske styrkepositioner og skabe en koordineret indsats for udviklingen af klare erhvervsstrategier.

Regionernes anbefalinger til regeringen:

Regionerne har gode erfaringer med at arbejde med regionale erhvervmæssige styrkepositioner og virksomhedsklynger. De er et effektivt redskab, der kan understøtte virksomhedernes udvikling af nye produkter og services og bidrager med nyskabende offentlige-private samarbejder, der fører til gode løsninger på vigtige samfundsudfordringer. Det gælder fx inden for cleantech, IKT, sundheds- og bioteknologi og ikke mindst områder, der kan bidrage med vækst og nye job i yderområder som fx offshore, fødevarer, bioøkonomi og energi.

Regionerne har et stort fokus på produktionserhvervene, der bidrager med mange arbejdspladser uden for de større byer. Produktionsvirksomheder skaber også job i tilhørende servicefunktioner inden for fx salg og markedsføring, IKT og transport osv. De har stor betydning i alle regioner og er med til at binde by- og landområder sammen.

Regionale erhvervmæssige styrkepositioner og klynger er centrale elementer i de regionale vækst- og udviklingsstrategier, ligesom der er et stærkt tværregionalt samarbejde om konkrete indsatser.

Forslag:

- Der indgås en aftale om en ny klyngestrategi mellem regeringen og regionerne. Strategien skal bygge videre på det eksisterende samarbejde i Klyngeforum og den nuværende klyngestrategi, som Uddannelses- og Forskningsministeriet er ansvarligt ministerium for. En ny klyngestrategi skal sætte retning for hele Danmarks klynge- og netværksindsats og dermed bidrage til vækst i hele landet. Den skal sætte fokus på erhvervmæssige styrkepositioner med international konkurrencekraft og indeholde ambitiøse mål for virksomhedseffekter. Alle relevante ministerier bidrager til at udmønte strategien, herunder bl.a. via følgende elementer:

- Der lægges en plan for, hvordan de danske klynger i højere grad kan understøtte virksomhedernes eksport og internationalisering.
- Stat, regioner og kommuner stiller driftsområder til rådighed for test- og udviklingsaktiviteter i samarbejde med private virksomheder, og klyngeorganisationer påtager sig rollen som facilitator mellem samfundsmæssige behov og virksomheder/videninstitutioner. På den måde skal det blive tydeligt, hvilke behov og ønsker der er, og hvad klynger og partnerskaber kan bidrage til at løse. Det er Danish Soil Partnership et eksempel på.
- Yderområder og landdistrikter kommer særligt i fokus gennem videreudvikling af stærke erhvervsmæssige områder inden for eksempelvis fødevarer, turisme, energi, produktion, byggeri og det maritime område, som alle er prioriterede indsatsområder i de regionale vækst- og udviklingsstrategier.
- Regionerne indgår en aftale om et tæt tværregionalt samarbejde, der bl.a. betyder, at virksomheder fra hele landet kan deltage i regionalt understøttede klynger.
- Der tages initiativ til tættere samarbejde mellem klyngeorganisationerne og det øvrige erhvervs- og innovationsfremmesystem.
- Både nationalt og regionalt bør der gøres en indsats for at sikre, at Danmark også fremover er et konkurrencedygtigt produktionsland. Der er brug for samlede løsninger, der skaber adgang i alle dele af landet til forskning og udvikling, risikovillig kapital, kvalificeret arbejdskraft, herunder digitale kompetencer, design og infrastruktur mv.
- Staten, regioner/regionale vækstfora og kommunerne bakker op om ”Team Vækstdanmark”, der skal tiltrække de bedste danske og udenlandske virksomheder, som understøttes i at udnytte deres vækstpotentiale, og rejse ekstern kapital inden for deres felt.
- Der bør sikres en stærkere kobling mellem klyngernes internationale indsats og den internationale indsats, som Udenrigsministeriet kan bistå med gennem Eksportrådets internationale tilstedeværelse. Og der skal skabes øget sammenhæng og synergi mellem eksport og klyngeindsatsen. Ligeledes bør den regionale dimension indtænkes, idet der allerede gennem indstationering af eksportmedarbejdere fra Eksportrådet i de regional væksthuse er igangsat en opsøgende indsats mod virksomheder, og dette bør kunne integreres bedre i de regionale klynger.

- Regeringen bør have fortsat have høje ambitioner for at styrke den grønne omstilling. Landdistrikterne og yderområderne repræsenterer store energiressourcer i form af vind, biomasse/biogas samt overskudsvarme fra industri og datalagre. Der kan skabes betydelig vækst gennem en klarere realisering af disse ressourcer. Der kan skabes gode forudsætninger for konkretisering af mulighederne indenfor bioøkonomien ved at gennemføre det nationale bioøkonomipanel's anbefaling om at indføre en tvungen iblanding af 2. generation bioetanol. Tilsvarende kan staten i samarbejde med kommuner, regioner og relevante virksomheder tage initiativ til, at der etableres et eller flere "state of the art" fjernvarmeværker, som baserer sig på overskudsvarme fra industri og/eller datacentre.

Eksempel på klyngesamarbejde inden for cleantech og grønne arbejdspladser

To effektive grønne regionale klynger blev opbygget i strukturfondsperioden 2007-2013. Det var Lean Energy Cluster i Region Syddanmark og Copenhagen Cleantech Cluster i Region Hovedstaden og Region Sjælland. I maj 2014 blev de fusioneret til én cleantech-klynge med navnet CLEAN. Målet er, at den nye klynge skal være det centrale omdrejningspunkt for udvikling af cleantech-løsninger og skabelse af grønne arbejdspladser i hele Danmark.

Clean har status som EU 'Guld-klynge' og er desuden udpeget af Forsknings- og Innovationsstyrelsen som nationalt innovationsnetværk indenfor to områder: Energieffektive teknologier og miljøteknologi.

Klyngen har 160 medlemmer over hele landet og en projektportefølje på 300 mio.kr.

Læs mere: <http://cleancluster.dk/>

2. *Mere viden ind i virksomhederne*

Side 5

Fra regeringsgrundlaget:

Forskning giver os ny viden og er en væsentlig drivkraft for udviklingen af vores samfund. Regeringen vil prioritere grundforskningen såvel som anvendelsesorienteret og udfordringsdrevet forskning, så vi får ny og brugbar viden til gavn for os alle. Forskning af høj kvalitet er en vigtig forudsætning for, at erhvervslivet kan udvikle nye produkter og tjenesteydelser og dermed sikre videnstunge arbejdspladser. Der skal være et tættere samarbejde mellem universiteter og erhvervsliv.

Regionernes anbefalinger til regeringen:

Virksomheder, som samarbejder med uddannelses- og forskningsinstitutioner, er mere innovative end virksomheder, der ikke gør. Det gælder ikke kun de store og videnbaserede virksomheder, men også de mindre og mere praksisorienterede. Samarbejdet betyder, at virksomhederne introducerer flere nye produkter og ydelser.

Videndeling og videnspredning medvirker desuden til vækst i yderområderne.

Viden skal derfor i højere grad ud at virke i virksomhederne i form af et tættere og mere effektivt samarbejde mellem uddannelses- og forskningsinstitutioner og virksomheder.

Der kan bygges videre på de regionale erfaringer med at iværksætte regionale vidensbroer fra universiteterne til små og mellemstore virksomheder.

Forslag:

- Der indarbejdes i kriterierne for tildeling af basismidler til forskning på universiteterne indikatorer for videnudveksling, herunder antallet af virksomheder i yderområder og landdistrikter, der får gavn af vidensamarbejde.
- Der igangsættes et program, der skal udbrede den forskningsbaserede vidensservice, så små og mellemstore virksomheder får bedre muligheder for at tappe viden, der kan bruges til nye løsninger og ny teknologi i virksomhederne. Det kan fx ske, ved at regionerne og Danmarks Innovationsfond afsætter midler til en 1-1 ordning, der medfinansierer regionale proof of concept puljer på universiteterne med det samme beløb, som

universiteterne selv afsætter. Den viden, der findes på sygehusene, bør også indgå i programmet.

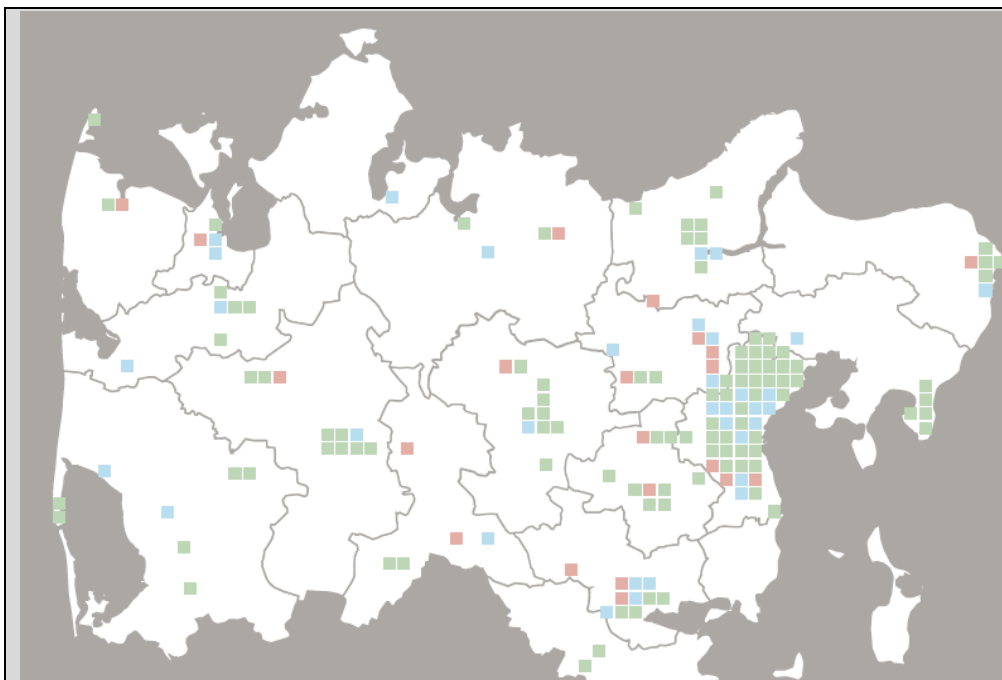
- De regionale vækstfora gennemfører inden for særlige regionale forskningsmæssige styrkeområder kommercieltiseringsprogrammer i samarbejde med uddannelses- og forskningsinstitutioner som supplement til universiteternes generelle indsats. Dette kan ske i kombination med økonomiske tilskud fra fx Innovationsfondens InnoBooster-program og andre kilder. Dette skal hjælpe mindre og praksisorienterede virksomheder med at finde frem til de relevante forskere, at skabe et tillidsfuldt og effektivt samarbejde og at sikre fokus og fremdrift.
- Der kan opstilles måltal for, hvordan de nationale innovationsordninger skal understøtte vidensoverførsel og innovation i virksomheder også uden for de større byer. Et samarbejde med de regionale vækstfora om udmøntning af de nationale innovationsordninger kan sikre, at ordningerne i højere grad bliver til gavn for virksomheder i alle dele af landet, herunder også SMV'er i landområder.

Genvej til ny viden i Midtjylland

I løbet af tre år blev mere end 140 forskere og 30 små og mellemstore virksomheder i Region Midtjylland engageret i vidensamarbejder gennem projekt Genvej til Ny Viden.

Projektets budget var på 48 mio. kr., heraf finansierede virksomhederne selv 21 mio. kr., Vækstforum for Region Midtjylland investerede 5 mio. kr. fra EU's Regionalfond, og regionsrådet stod for de resterende midler. Center for Entreprenørskab og Innovation ved Aarhus Universitet stod i spidsen for projektet.

I et todelt faseforløb faciliteredes 34 projektforsøg med vidensamarbejde på tværs af midtjyske virksomheder og forskere fra 13 af landets universiteter og GTS-institutter samt 7 internationale videninstitutioner. Virksomheder fra hele regionen, også fra områderne længere væk fra Århus, fik glæde af projektet, jf. følgende kort over deltagervirksomheder.

Læs mere:

http://genvejtilnyviden.au.dk/fileadmin/genvejtilnyviden/Dokumenter/AU-Genvejsbrochure_Samlet.pdf

Copenhagen Spin-outs

Copenhagen Spin-outs er et unikt samarbejde med forskerparker, industri og investorer om at øge antallet af biotek-spin-outs (virksomhedsetableringer), så der skabes levedygtige biotekvirksomheder baseret på offentlig bioteknologisk forskning. Der er fokus på områderne medicinsk teknologi, diagnostik og lægemidler samt industriel bioteknologi og fødevarer.

Vækstforum Hovedstaden investerede 20 mio. kr. fra EU's Regionalfond, 8 mio. kr. kom fra regionsrådet, og 12 mio. kr. fra partnerne selv. Projektet er nu selvkørende.

Fra projektets start i 2012 og frem til 31. marts 2015 blev der skabt følgende resultater:

- 198 forskningsmiljøer screenet
- 64 potentielle spin-outs optaget i avancerede rådgivningsforløb
- 41 patentansøgninger indleveret
- 20 licensaftaler indgået
- 61 mio. kr. eksternt stillet til rådighed for projekterne
- 23 spin-out-virksomheder etableret

3. Turisme – unikke muligheder i hele landet

Regeringsudmelding:

Erhvervs- og vækstministeren har meldt ud, at regeringen vil præsentere en national strategi for vækst i dansk turisme.

Regionernes anbefalinger til regeringen:

Turismen har stor betydning for vækst og beskæftigelse i Danmark – ikke mindst i yderområderne. For at udnytte potentialet i dansk turisme bedst muligt skal der gennemføres målrettede indsatser i regi af de tre turismeselskaber, der udvikler kyst- og naturturismen, erhvervs- og mødeturismen samt storbyturismen. Indsatsen skal styrke Danmarks attraktionskraft som rejsemål, øge værditilvæksten i de danske turismevirksomheder og skabe job i hele landet, således at dansk turisme kan leve op til Vækstplanens målsætning om, at dansk turisme og oplevelsesøkonomi frem mod 2020 skal opnå vækstrater på mindst samme niveau, som forventes i de øvrige europæiske lande.

Forslag:

- Regeringen og regionerne fortsætter samarbejdet om og finansieringen af de tre turismeselskaber, Dansk Kyst- og Naturturisme, MeetDenmark og Storbyturisme efter 2016, jf. aftale om regionernes økonomi for 2016.
- For at understøtte den nye og mere fokuserede og samlede indsats gennem de tre forretningsbaserede turismeselskaber skal alle nye offentlige initiativer og investeringer gennemføres i regi af de tre turismeselskaber, når initiativerne vedrører kyst- og naturturisme, storbyturisme eller erhvervs- og mødeturisme. Vækstplanen for dansk turisme rummer en række initiativer, som selskaberne med fordel vil kunne løfte.
- Der bør i samarbejde med regionerne og turismeselskaberne tages initiativ til tiltrækning af udenlandske investeringer i dansk turisme. Det skal ske ved at gøre turisme til et prioriteret investeringsområde i regi af Invest in Denmark. Det vil skabe opmærksomhed i forhold til omverdenen omkring investeringsmulighederne i dansk turisme.
- I overensstemmelse med Vækstplanen for dansk turismes initiativ om, at uddannelses- og kompetenceniveauet i turismeerhvervet skal løftes, vil regionerne samarbejde med turismeselskaberne og

turismeerhvervet om at få etableret et landsdækkende kompetenceudviklingsprojekt med fokus på at højne serviceniveauet i dansk turisme igennem efteruddannelse af medarbejdere. Efter udviklingsfasen skal indsatsen drives videre af turismeerhvervet og uddannelsesinstitutionerne selv.

4. Handlingsplan skal modvirke flaskehalse

Fra regeringsgrundlaget:

Danmark har brug for dygtige faglærte, så vi kan fastholde og skabe nye arbejdspladser inden for produktions-, anlægs- og serviceerhverv. Derfor skal den nye reform af erhvervsuddannelserne føres ud i livet på den bedst mulige måde. Først og fremmest skal uddannelserne rettes mod det arbejdsmarked, der venter eleverne, når de er færdige. Regeringen vil derfor arbejde for, at erhvervsuddannelserne er attraktive, og at flere unge gennemfører en erhvervsuddannelse med en praktikplads i en virksomhed.

Regionernes anbefalinger til regeringen:

Regionerne arbejder aktivt for en langt stærkere sammenhæng mellem indsatsene inden for erhvervsfremme, uddannelse og beskæftigelse. Dette er nødvendigt for at imødekomme erhvervslivets efterspørgsel efter kvalificeret arbejdskraft både på kort og på længere sigt.

Forslag:

- I de nye regionale vækst- og udviklingsstrategier har indsatsen for at modvirke mangel på kvalificeret arbejdskraft høj prioritet. Regionerne samler blandt andet uddannelsesinstitutioner, VEU-centre og de regionale arbejdsmarkedsråd og væksthuse, omkring målrettede regionale indsats, der skal sikre et bedre match mellem virksomhedernes behov og arbejdsmarkedet.
- Mulighederne i Lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v. vedr. forpligtende partnerskaber bør udnyttes. Dette inkluderer forpligtende partnerskaber om vækst og beskæftigelse, der giver en fælles forståelse for regionale udfordringer og muligheder samt sikrer et fælles datagrundlag og prioritering af indsatsen i forhold til fælles målsætninger for uddannelse, beskæftigelse og erhverv. Dette skal foregå regionalt i et samarbejde mellem regionsråd, vækstfora de regionale arbejdsmarkedsråd (RAR) og øvrige parter.
- For at skabe bedre sammenhæng mellem beskæftigelses- og uddannelsesindsatsen bør RAR redefineres til at være regionale arbejdsmarkeds- og uddannelsesråd. I praksis bør uddannelsesinstitutioner spille en langt mere central rolle i sammensætningen af RAR, ligesom fokus i RAR bør have større

vægt på arbejdet med at fremtidssikre udbuddet af kompetencer i de enkelte arbejdsmarkedsregioner.

- De uddannelsespuljer, der administreres af de regionale arbejdsmarkedsråd, bør i højere grad prioriteres skarpt imod regionale flaskehalse på arbejdsmarkedet, dvs. virksomhedernes regionale efterspørgsel.
- Arbejdet mod flaskehalse skal inddrage geografiske hensyn samt have et både kort- og langsigtet perspektiv. Begge tidsperspektiver bør understøttes af grundige analyser.
- Regeringen opfordres til at øge fokus på en mere koordineret virksomhedsopsøgende indsats. Dette inkluderer genoptagelse arbejdet i den tværministerielle arbejdsgruppe for en bedre virksomhedsrettet indsats.
- Regionerne vil gennem effektiv forvaltning af strukturfondsmidler fra EU sikre kompetenceudvikling og job til tusindvis af danskere. Investeringerne foregår på tværs af uddannelse, beskæftigelsesindsats og erhvervsfremme og er dermed med til at skabe sammenhæng mellem disse områder.

KOMPETENCEmidt – en bedre koordineret indsats mellem virksomheder, beskæftigelse og uddannelse

KOMPETENCEmidt 2.0 sætter fokus på de særlige uddannelsesmæssige udfordringer, der ligger i Region Midtjylland, hvor hver 3. lønmodtager i dag er ufaglært.

Formålet er at sikre kompetenceudvikling hos små og mellemstore virksomheder i regionen samt opkvalificere såvel ledige som beskæftigede borgere, så deres kompetencer svarer til efterspørgslen.

Overordnede prioriteter:

- At arbejdsstyrken i Region Midtjylland har et højt uddannelses- og efteruddannelsesniveau.
- Et effektivt match mellem udbud og efterspørgsel efter uddannelse.
- Et stærkt samspil om kontinuerlig kompetenceudvikling i virksomhederne mellem alle partnere og virksomhederne.

Partnere:

Initiativtager er Vækstforum for Region Midtjylland. Projektet er finansieret af Region Midtjylland og Den Europæiske Socialfond.

Væksthus Midtjylland er operatør på udførelsen i opgaven. De tre voksen- og efteruddannelses-centre (VEU) er lead partnere.

Resultater

KOMPETENCEmidt er evalueret af blandt andre Erhvervsstyrelsen. Centrale resultater:

- 1.722 private virksomheder deltog i 2008, 2009 og 2010.
- Efter tre år er der skabt 900 yderligere fuldtidsstillinger i deltagervirksomhederne ift. kontrolgruppen.
- Samtidig er omsætningen øget med 2,6 mia. kr., hvilket er 1,5 mia. kr. mere end kontrolgruppen.
- Det estimeres, at prisen er 50.000 kr. per job, der er skabt gennem strukturfondenes prioritet ”Uddannelse og Kompetenceudvikling”.

Der er endvidere i marts 2015 offentliggjort en rapport, der giver værdifuld viden i forhold til at gentage denne type af aktivitet.

Positive effekter af vækstforuminvesteringer

Hvert år investerer de regionale vækstfora i en lang række udviklingsmuligheder for virksomheder inden for turisme, fødevarer, uddannelse, sundhed, energi, klima og miljø.

De målrettede investeringer har betydet job, uddannelse og vækst i omsætningen.

Alene de midler, der er anvendt til uddannelse og kompetenceudvikling i perioden 2007-2010, har skabt knap 6.000 nye job, og 21.457 personer har øget deres kompetenceniveau. Midlerne prioriteres på baggrund af målrettede analyser af fremtidige muligheder og behov, herunder risiko for flaskehalse.

Samlet set er der skabt 8.300 yderligere job sammenlignet med en kontrolgruppe, og meromsætningen er på 16 mia. kr. Hvert job har i gennemsnit kostet 250.000 kr. i støtte fra de regionale vækstfora.

5. Arbejdskraft til de offentlige byggerier

Side 13

Fra regeringsgrundlaget:

Danmark har brug for flere private arbejdspladser. Og Danmark har brug for dygtige faglærte, så vi kan fastholde og skabe nye arbejdspladser inden for produktions-, anlægs- og servicesektoren. Det er forudsætningen for vores fælles velfærd og for den nære velfærd hos den enkelte familie. Virksomhederne skal have bedre vilkår for at investere og skabe arbejdspladser. Flere skal gå fra offentlig forsørgelse til job, og flere ledige job skal besættes af danskere. Og hele Danmark skal have del i fremgangen.

Regionernes anbefalinger til regeringen:

Regionerne ønsker, at offentlige byggerier bliver tænkt sammen med uddannelsesudbuddet regionalt og opkvalificering af den regionale arbejdsstyrke, så vi sikrer, at byggerierne bidrager til vedvarende vækst og et permanent kompetenceløft – også efter der er bygget færdigt.

Forslag:

- En ny task-force skal sikre arbejdskraft til de kommende års store offentlige byggerier af sygehuse, motorveje, broer, jernbaner, letbaner, metro og Femern Bælt. Ministrene med ansvar for uddannelse og beskæftigelse nedsætter task-forcen. Task-forcen skal koble det regionale udbud af arbejdskraft med prognoser for efterspørgsel/mangel og udarbejde en handlingsplan med initiativer ift. dette samt medvirke til at rydde strukturelle barrierer af vejen. Arbejdet skal på denne måde fastholde erfaringerne fra Ekspertudvalget vedrørende infrastrukturinvesteringer og arbejdskraft- og kvalifikationsbehov (Leo Larsen-udvalget). Regionerne bidrager med oplæg om de regionale behov.
- Der sættes fokus på den mere kortsigtede rekrutterings- og opkvalificeringsindsats målrettet den ufaglærte del af arbejdsmarkedet. Derfor skal stat, regioner og kommuner samarbejde om at omskole de ufaglærte ledige til de ufaglærte områder inden for bygge- og anlægsområdet. Det skal bl.a. gøre det lettere at rekruttere ledige på tværs af kommuner og a-kasser for at skaffe arbejdskraft nok til de store anlægsprojekter.
- Det kan være udfordrende for de små og mellemstore virksomheder at deltage i de store byggeprojekter pga. manglende kapacitet til at deltage i udbuddene. Derfor bør betydning af valg af udbudsform og entrepriseform inden for offentlige bygge- og

anlægsaktiviteter ift. den lokale beskæftigelse drøftes stat og regioner imellem.

- Ved kommende byggerier er det vigtigt med konkrete målsætninger for uddannelse af den regionale arbejdskraft samt sikring af vækst og arbejdspladser i regionen. Regionerne bidrager ved at samle parterne om disse. 'Quickstart'-projektet i Region Sjælland er et godt eksempel.

Quickstart-projektet i Region Sjælland

Med udgangspunkt i Leo Larsen-udvalget har Region Sjælland igangsat Quickstart-projektet, der skal koordinere tiltag på tværs af arbejdsmarkeds-, erhvervsudviklings- og uddannelsesområdet.

Målet er at få størst mulig varig økonomisk og beskæftigelsesmæssig effekt af de store anlægsprojekter, der gennemføres i perioden 2016-2021.

Projektet er styret af 5 overordnede kvantitative mål:

- at 25 % af alle underentrepriser på de kommende års anlægsprojekter i Region Sjælland udføres af virksomheder lokaliseret i Region Sjælland, og dermed af dansk arbejdskraft.
- at 35 % af de virksomheder (indenlandske eller udenlandske), som etablerer en afdeling i Region Sjælland i anlægsfasen, benytter eksisterende opkvalificeringsmulighederne i regionen.
- at serviceerhvervene i Region Sjælland oplever en omsætningsvækst på mindst 20 % fra 2016- 2021, og at bygge- og anlægs-virksomhederne oplever en omsætningsvækst på mindst 30 % fra 2016-2021.
- at antallet af unge, som gennemfører en erhvervsfaglig uddannelse, øges med 15 % inden 2020 bl.a. via et øget antal virksomhedspraktikpladser i de regionale virksomheder.
- at antallet af ufaglærte ledige i Region Sjælland mindskes med 30 % fra 2016-2021.

Quickstart er en ambitiøs og innovativ måde at samtænke arbejdsmarkeds-, erhvervsudviklings- og uddannelsesområdet.

6. Uddannelser tæt på de unge og tæt på virksomhederne

Fra regeringsgrundlaget:

Det er godt, at mange unge tager en ungdomsuddannelse. Men det er også vigtigt, at de vælger den rigtige uddannelse. Unge skal derfor udfordres i deres valg af uddannelse, så de vælger rigtigt første gang. Hvis man ønsker at lære et praktisk betonet fag, skal man overveje en erhvervsuddannelse. Ønsker man at læse videre, kan en gymnasial uddannelse være det rette valg. Regeringen vil sikre, at ungdomsuddannelserne spiller bedre sammen, så omvalg og frafald reduceres. Derfor vil regeringen nedsætte en ekspertgruppe, der skal komme med forslag til at forbedre ungdomsuddannelsers indbyrdes sammenhæng.

Regionernes anbefalinger til regeringen:

Vi har brug for dygtige faglærte i fremtiden. Der er dele af landet, hvor de unge har for langt til en ungdomsuddannelse og især til en erhvervsuddannelse. For lang transportafstand til en erhvervsuddannelse må ikke være en barriere for de unges valg. I den kommende udbudsrunde for erhvervsuddannelserne bør målet være, at erhvervsuddannelsernes grundforløb ikke ligger længere væk fra de unge end de almene gymnasiale uddannelser.

En bred geografisk spredning af uddannelsesmuligheder i hele landet er afgørende for uddannelsesniveaut. Dette synspunkt deles af bl.a. De Økonomiske Råd, som slår fast, at der bør være gode uddannelsesmuligheder i alle dele af landet. Ellers kan der være personer i nogle dele af landet, der får et lavere uddannelsesniveau, hvorved samfundet går glip af potentielt positive effekter.

Forslag:

- Fremtidig placering af uddannelser – eksempelvis den kommende udbudsrunde for erhvervsuddannelser, der fastlægger de enkelte skolers udbud fra 2017 – skal sikre, at der er tilstrækkelig uddannet arbejdskraft i hele Danmark. I placeringen skal det medtænkes, at afstand har en betydning for de unges uddannelsesvalg – for lang afstand betyder færre faglærte.
- Regionerne har til opgave at indstille til Undervisningsministeriet vedrørende de enkelte erhvervsskolers ansøgninger om udbud af erhvervsuddannelser. Ved beslutning om placering bør der tages

højde for den regionale erhvervsudvikling, beskæftigelsessituation og prognoser for mangel på kvalificeret arbejdskraft.

- Uddannelsen af fremtidig arbejdskraft bør således i højere grad inddrage de regionale erhvervsmæssige styrkepositioner og ske på basis af virksomhedernes efterspørgsel samt prognoser for den fremtidige efterspørgsel. Det er en særlig udfordring i lyset af de kommende små ungdomsårgange.
- Det geografiske tilskud til uddannelsesstudiet fastholdes og øges evt. med et egentligt etableringstilskud i erkendelse af, at vækst i hele Danmark kræver uddannelsesmuligheder i hele landet.
- Regionerne vil facilitere innovative partnerskaber mellem virksomheder og uddannelsesinstitutioner, hvor der eksempelvis deles værksteder og udstyr samt samarbejdes om konkrete projekter (inklusive såkaldte ”pop-up-uddannelser”).
- Regionerne ønsker at nedbryde barrierer mellem uddannelsesinstitutioner og sikre et meget tættere samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner, hvilket især vil være en fordel i Danmarks yderområder. Dette kan eksempelvis ske i form af udbredelse og udbygning af *campus*-modellen. I dette arbejde har regionsrådet en vigtig rolle med at fastlægge kapacitet og sørge for koordinering af uddannelsesudbuddet samt sikre fastholdelse af den geografiske dækning.
- Inden for den nuværende lovgivning om vejledningen er det kun ca. 20 % af eleverne (tvivlerne), der skal vejledes, og der lægges ikke op til, at det er den brede elevgruppe, der udfordres på deres uddannelsesvalg. Den nuværende vejledningslov bør evalueres for at vurdere, om de unge vejledes tilstrækkeligt til at vælge rigtigt første gang.

FremKom: Viden om fremtidige kompetencebehov

FremKom er et projekt med det strategiske sigte at sætte fokus på, hvad fremtidens kompetencebehov er i Region Nordjylland nu og 5 år frem. Det helt særlige ved FremKom er, at en række strategiske aktører inden for erhverv, uddannelse og beskæftigelse siden 2007 har bakket op omkring FremKom, da Vækstforum Nordjylland i samarbejde med Beskæftigelsesregion Nordjylland satte arbejdet i gang.

FremKom har i 2010-12 gennemført en analyse af det samlede nordjyske arbejdsmarked på tværs af 16 sektorer. En ekstern evaluering viser, at projektet har bidraget med ny og væsentlig viden om regionens fremtidige

kompetenceudfordringer. Der er endvidere efterspørgsel efter fortsatte analyser.

Analyserne fra Fremkom anvendes blandt andet af Væksthus Nordjylland, uddannelsesinstitutioner på alle niveauer, VEU-centre, kommuner, herunder jobcentre, og til prioritering af regionens socialfondsmidler.

Tredje runde af Fremkom er derfor igangsat fra marts 2015 som følge af de positive resultater fra de første runder.

Innovative uddannelsesindsatser

Samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner

Campus-tankegangen og/eller strategisk og systematisk brug af forpligtende og samarbejdende uddannelsesmiljøer, hvor de forskellige uddannelser kender hinandens styrker, kan være med til at mindske antallet af elever, der springer fra en uddannelse uden at vælge en ny (det såkaldte frafald uden omvalg). Elever bliver i stedet både vejledt og ledt over i en ny uddannelse uden at opleve spildtid og uden at komme ud i ledighed. Samtidig vil campusmiljøer kunne medvirke til at sikre et varieret udbud af ungdomsuddannelser i yderområder, da flere forskellige uddannelsesudbud kan samles ét sted.

Dette vil give de unge en bredere uddannelsespalette at vælge imellem og øge chancerne for, at de påbegynder en ungdomsuddannelse. De unge vil ofte opleve et styrket ungdomsmiljø, de vil få et stærkt socialt netværk på tværs af uddannelser, hvilket har en positiv effekt på gennemførelsen.

CPH West er et eksempel på en integreret uddannelsesinstitution, der udbyder såvel erhvervsuddannelse som gymnasiale uddannelser. Institutionen er en fusion af Ishøj Gymnasium, Uddannelsescenter København Vest, TeSe og BEC Business med udbud af gymnasiale, erhvervs- og voksenuddannelser.

7. Praktikpladsgaranti til alle unge på erhvervsskolerne

Side 18

Fra regeringsgrundlaget:

Målsætningen er, at mindst 25 pct. skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse i 2020. Andelen skal op på 30 pct. i 2025. Det skal vi arbejde for i fællesskab, og det forudsætter også en stærk indsats for at sikre et tilstrækkeligt antal praktikpladser.

Regionernes anbefalinger til regeringen:

Alle unge på en erhvervsfaglig uddannelse skal garanteres en praktikplads. Der er brug for, at de forskellige brancheområder mere direkte går ind og garanterer de unge en praktikplads. På nogle erhvervsuddannelser uddannes der i øjeblikket for få til at kunne dække virksomhedernes fremtidige behov. Danske Regioner har som mål, at 35 procent af alle unge skal have en erhvervsuddannelse. Indsatsen bør fokusere på uddannelser med stor mangel på praktikpladser samt på brancher og geografier, hvor der er mangel på faglærte, f.eks. inden for industri-, bygge-, handels- og kontoruddannelserne.

Forslag:

- Regionerne kan bistå erhvervsskolerne med det praktikpladsopsøgende arbejde. Eksempelvis har Region Hovedstaden etableret en enhed, der på to år har skaffet 1750 ekstra praktikpladser.
- Gennem minimumsstandarder bør der sættes mål for antallet af praktikpladser. Regionerne går selv foran i at sikre praktikpladser i forbindelse med eksempelvis sygehusbyggerier. Eksempelvis stiller Region Midtjylland krav om, at mellem tre og seks procent af alle lønkroner i forbindelse med byggerier går til lærlinge.
- Hver anden lærling pendler over kommunegrænser mellem bopæl og læreplads. Praktikpladsindsatsen bør derfor organiseres i regionalt regi, hvor den også mere effektivt kan samtænkes med øvrige indsatser inden for uddannelse, beskæftigelse og erhverv i bl.a. de regionale arbejdsmarkedsråd og i de regionale vækstfora.

8. Effektiv pendling – også i yderområderne

Fra regeringsgrundlaget:

Effektiv transport af personer og gods er vigtigt for vækst og jobskabelse. En god infrastruktur gør det let for borgerne at komme på arbejde og besøge familie og venner, og virksomhederne og deres kunder nyder godt af en effektiv transport af deres varer.

Regionerne:

Det skal være attraktivt og nemt for den enkelte at pendle mellem hjem og arbejdsplads eller uddannelse. Det er centralt for at sikre virksomhederne kvalificeret arbejdskraft og for at binde by og land bedre sammen.

Forslag:

- Danske Regioner foreslår, at der udarbejdes regionale pendlingsstrategier, som også sikrer gode pendlingsmuligheder for dem, der bor i landdistrikter. Med udgangspunkt i forholdene i de enkelte områder kan en pendlingsstrategi styrke kombinationsmulighederne mellem bil, tog, bus og cykel på turen mellem hjem og arbejde/ uddannelse, således at pendlingen bliver så smidig og effektiv som mulig. Stat, regioner, kommuner og regionale trafikelskaber m.fl. er partere i en pendlingsstrategi.
- Det foreslås, at ikke-disponerede midler i trafikforliget om ”Bedre og billigere kollektiv trafik” øremærkes til at understøtte en effektiv pendling. Midlerne skal sikre bedre sammenhæng mellem de forskellige transportformer (biler, bus, tog og cykel), bedre transportmuligheder for uddannelsessøgende, samkørsel og flere parkeringspladser til cykler og biler ved terminaler.
- Trafikstyrelsens pulje til forbedring af kollektiv trafik i yderområder, udkantspuljen, bør anvendes til at understøtte kortere transporttid for uddannelsessøgende unge.

Flere faglærte gennem kortere transporttid

Region Syddanmark, Assens Kommune, Trafikstyrelsen og FynBus har igangsat forsøg med uddannelsesbusser, der skal reducere transporttiden og sikre, at flere unge gennemfører en erhvervsuddannelse.

Uddannelsesbusserne har start i henholdsvis Assens, Ebberup og Ørsted og vil i foreløbig to år køre ind mod Syddansk Erhvervsskole og Kold College i Odense med kun få stop undervejs.

Side 20

Projektet koster 6,6 mio. kr. og reducerer transporttiden fra 90 til 65 minutter mellem Assens og Syddansk Erhvervsskole i Odense.

9. Bedre regional togbetjening

Side 21

Fra regeringsgrundlaget:

Råderummet for nye store investeringer er meget begrænset i de kommende år, da der allerede er igangsat mange infrastrukturprojekter. Ved investering i nye infrastrukturprojekter skal der gives prioritet til investeringer, der har et højt samfundsøkonomisk afkast. Regeringen vil øge brugen af offentlige-private partnerskaber (OPP) i forbindelse med offentlige bygge- og anlægsprojekter.

Regionernes anbefalinger til regeringen:

Regionerne har ansvaret for lokalbanerne og ønsker at investere i de baner, der har et solidt passagergrundlag. Men der er behov for en fortsat vedligeholdelse og modernisering af lokalbanerne, for at de kan opretholde deres funktion på længere sigt. For at sikre prioritering af de offentlige udgifter ønsker regionerne at kunne prioritere mellem lokalbanedrift og busdrift uden at få reduceret bloktilskuddet til den enkelte region.

Lokalbanerne dækker et stort transportbehov i landdistrikterne. Antallet af personkilometer i lokalbanerne svarer nogenlunde til 80 pct. af antallet af personkilometer i metroen i København. Regionerne ønsker derfor mulighed for at kunne foretage de nødvendige investeringer i modernisering af banerne, så de kan opretholde deres langsigtede funktion som bindeled mellem by og land.

Region Nordjylland overtager bestilleransvaret for den regionale togtrafik nord for Skørping. Overdragelsen af kørsels udførelse fra DSB til Nordjyske Jernbaner giver mulighed for at udvide driften betydeligt indenfor samme økonomi og for at etablere et regionalt togsystem med færre skift og god sammenhæng til den øvrige kollektive trafik. Det forventes at medføre en markant forøgelse i antal passagerer.

Forslag:

- Det skal undersøges, hvordan de gode erfaringer fra Nordjylland kan anvendes andre steder i landet til at sikre, at flere passagerer kan rejse direkte uden at skulle skifte.

10. Bredbånds- og mobildækning i hele landet

Side 22

Fra regeringsgrundlaget:

Regeringen ønsker vækst og udvikling i alle dele af Danmark. Det kræver, at vi fjerner de barrierer, der i dag hindrer fremgang i hele landet. Virksomheder skal have bedre vilkår for at investere og skabe arbejdspladser.

Regionernes anbefalinger til regeringen:

Bedre adgang til bredbånd og mobildækning er samtidig en nødvendig forudsætning for at tiltrække og fastholde borgere og virksomheder i alle dele landet og dermed for at skabe vækst og arbejdspladser i yderområderne af Danmark.

Forslag:

- Der bør senest medio 2016 åbnes for en bedre udnyttelse af den eksisterende kapacitet i mobil- og bredbåndsnettet.
- Teleselskaberne skal anvende hinandens net i områder, hvor der ikke er tilstrækkelig dækning.
- Uudnyttet bredbåndskapacitet, som allerede ligger i jorden, skal åbnes for alle leverandører, så den fulde kapacitet kan udnyttes.
- Desuden opfordres regeringen til at sikre, at der kan ydes støtte til effektiv udbredelse af bredbånd til yderområderne.